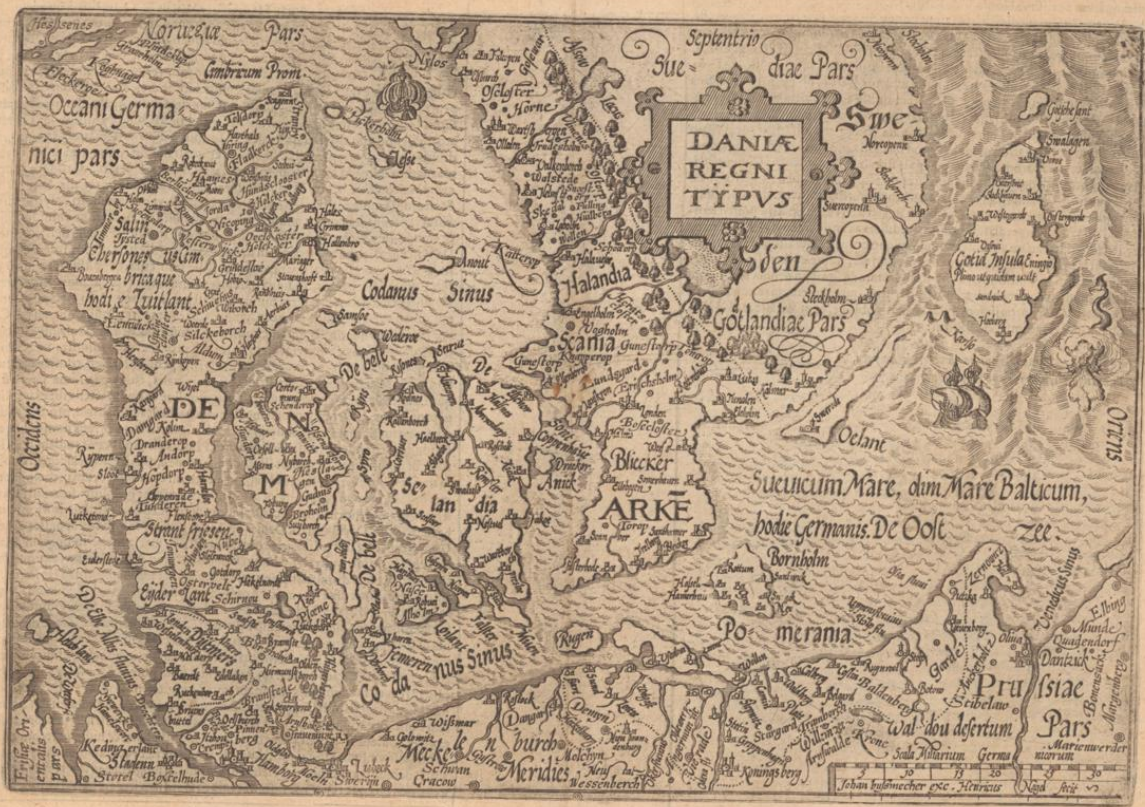

Anorum nomen Saxo Grammaticus & Crantzius à quodam Dan patre Kuniblo procreato, natum docent, qui non solum gentis cōditor, verum etiam rector fuerit. Horum tamen sententiam tanquam erroneā refutat Ioan. Becanus, aliamque nominis rationē, originem etymonq; prodit in Gerhodanijs suis, in hunc modum scribens: Cimmericorum pueri cum populorum innumera multitudine crescerent, & longē lateq; Scythiam paulatim occuparent, varijs se nominibus nuncuparunt: alij aliud in ijs ponendis profectum secuti. Inter hos igitur fuerunt, qui quoddam belli studijs potissimum oblectarentur, atq; in ijs non tam avaritia, quam generoso animo dicati, victoriam & laudem potius quā diuitias quærerent, nomē illud sibi ab eo animali sumpserunt, quod inter omnia plurimas naturæ dotes ad hunc scopum necessarias habere videretur. Gallum igitur gallinaceum, cum bellicæ laudes & generosissimi animi, cum indolis regalis, & militis strenui, & ad omnia momenta vigilis optimum exemplar, ut pro symbolo & synthemate quoddam sibi acceperunt, ita nomen quoq; ab eo placuit mutuari. Vocarunt enim sese die Hānen, & compositē per concisionem Danen, aspiratione in d litera media delitescente. Sed quia Danum vocali prima in secundam mutata, Den, pro die hēn dicere solemus, quorum illud gallinaceum, hoc gallinam notat, fit illud non citra conuitium. Hi verò populi olim Cymbri dicebantur, tradunturque ijdem fuisse cum Nordmannis. Regio verò eorum Cymbrica Chersonesus, terra nimirum extrema continentis in Arctas extensa. Cuius populi nunc recēsentur, Saxones, Cymbri, Charudes, Phundusij, Cobandi & Chali, quos nos hodie vno nomine Danos dicimus. Regio titulo decoratur Dania, diuiditurq; in ducatus Holfatiensem & Slesvvicensem & Iutiam prouinciam, ac insulas complures. Porro de Regno hoc Munsterus hæc refert: Tota Dania peninsularis est, constansq; multis partibus, maris faucibus intercepta. Prima est Orientalis, cuius potissima pars est Scania, in qua Lundensis Archiepiscopatus, quæ magnitudine & opibus facile superat reliquas Regni prouincias. Alij vocauerunt hanc Daniæ partem Scandinauiam, pro Schondaniam, id est, amānam Daniā, alij Sconingiam. Multis igitur à scriptoribus nominibus appellatur Schondia, Schondermarchia, Schondania. Plinius aliquo loco Scandiam & alio scandinauiam nominauit. Sed mansit illi Scondia nomen, quod pulchritudinem significat, quoniam, cœli beneficio, telluris obsequio, portuum & emporiorum commoditate, maritimis opibus, lacuum & fluminum piscatione, venatione nobilium ferarum, auri, argenti, æris & plumbi inexhaustis venis, oppidorum frequentia, ciuilibus institutis nulli cedit beatæ regioni. Occidua pars Daniæ est Iutia, quam Ptolomæus appellat Chersonesum Cimbricam quæ instar linguæ procurrit inter duo maria longē in boream. Habet autem Iutia pro termino Australi Eydorā flū. quæ decurrit ad Occiduum, exitque in mare Britannicum, Frisios dirimens à Dietmaris, limes proinde Daniæ atque Holfatiæ. Procurrit autem Iutia itinere sex dierum in Aquilonem vrbibus aliquot insignita ad vtrumque mare Balticum & Britannicum. Hæc regio hodie præter ducatum Slesvvicensem in tres diuisa est Episcopatus, Slesvvicensem, Ripensem & Arhusensem. Hæ itaque duæ regiones Scania & Iutia extremitates sunt regni Daniæ, & præcipua membra, quibus interceptæ sūt multæ insulæ, quarum locupletissima existit Seelandia, in qua multæ sunt ciuitates & arces atque regia ipsa Copenhafnia. Ibi Roschildia olim potens & munita ciuitas decorata tēplis ac regum monumentis, nunc autem ad tenuitatem perducta. Longitudinem habet hæc insula itineris bidui, atque latitudinem ferè æqualem. A Seelandia in Scaniam traiectus multi, breuissimus tamen est Helsimborgi. Est Scania pulcherrima prouincia, armata viris, opulenta frugibus, diues mercibus, templis plena, & nunc halecum captura felix & insignis: vndique cingitur mari, præter vnum terræ brachium, quod porrigitur in Boream, & deinde recuratur ad Orientem, vbi Suetiæ iungitur, sed intercedunt profundi saltus, asperrimæque rupes, per quas à Scania in Gothiam iter agitur tam difficile ut ferè le-

uius sit marino discrimine vitare terrestrem laborem. In sinu Codano quindecim nomen-
rantur insulae, quarum potissima Fionia, inde Falstera, Lalandia, & ceterae minus insignes.
Est & Fimbria, quam Cimbriam dici debere aiunt nonnulli, vnde Chersoneso nomen. Fi-
onia insula in longitudine habet miliaria duodecim, & in latitudine quatuor: Metrope-
lis eius vocatur Otonium, vulgo Odenſch, ciuitas Episcopalis, satis bene exstructa, sed ma-
le munita, quippe quae per bella saepe fuit depopulata & exusta. Ager Insulae est valde ferti-
lis, & qui nunquam stercoretur, ideo ante ciuitates magnus foetor, ob pecorum abiectos
fimos, qui ibi nullius sunt vsui. A Scania in Orientem insulae sunt multae, quae saepe time-
ro mutauerunt ditionem. Ibi Gothlandia nunc Danicae coronae, olim Suedicae subiecta, i-
bi Bornholm cum nonnullis alijs. Ingressus in Daniam patet per Holsatiam, quae regio
mutauit nomen suum ex lingua vernacula, eo quod terra illa sit nemorosa & saltibus oc-
cupata, ad differentiam vicinarum partium, quae palustres sunt & pascuosae. Cum nobili-
tate atque equestri ordine haud parum insignis hic sit tractus, nulla tamen illustrior in eo
est familia, quaeque magis totum illud decoret regnum quam Ranzouiana. quae cum anti-
quitate etiam polleat, virtute tamen atque opibus haud scio an cuiquam hoc nostro tem-
pore cedat: quod non modo arces aliaque insignia aedificia ac monumenta ab ipsis extru-
cta testantur, sed singularis etiam affectus ac studium quo omnes liberalium artium pro-
fessores ac sectatores prosequuntur. Praecipuus ipsorum est, suspiciendus ille Henricus
Ranzouius, cuius vti nam haec nostra terra vnum tantummodo similem produceret, quod
si fieret non dubitarem quin breui barbaries esset peritura, nunc autem, quantumuis pro-
pensum ipsum liberalibus cunctis ingenijs esse notum nobis sit, cum Menalcatamen isto
Vergiliano dicere nobis tantummodo dabitur:

*Quid prodest quod me ipse animo non spernis Amynta,
Si dum tu sectaris apros, ego retia seruo.*

